

# D R E P T U L

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

REDACTORI: PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, AL. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU, G. C. CRISTESCU.

ZIARUL APARE  
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STRADA DOAMNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR  
B. P. RĂDULESCU

## ABONAMENTELE.

se fac pe an și pe jumătate de an  
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

## GRIGORE G. PĂUCESCU

FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani  
Un număr vechiu 1 leu

## COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studenții plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaogă timbrul postal

## S U M A R :

Hotărârile date de tribunale în materie de partagiu, etc., de d-l N. Stănescu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.— *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I:* Despa N. Rădulescu și alții cu Gh. Comșa. — *Observație de S. R.*

*Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea III:* Ministerul de finance cu P. Miclescu.

*Curtea de apel din București, secțiunea II:* Ministerul de interne cu M. Cugler.

*Tribunalul județului Tutova:* Ion D. Buzamăr cu Dumitru Popescu. — *Observație de S. R.*

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ.— *Observație de d-l Siliu Rădulescu. Buletinul publicațiilor judiciare.*

**Hotărârile date de tribunale în materie de partagiu, prin care se rezolvă oarecari puncte de fond, sunt ele supuse apelului, și care este termenul de apel?**

Legiuitorul nostru, ca și cel francez, a crezut că hotărârile pronunțate de tribunale, să fie supuse în regulă generală la un control din partea unei instanțe superioare, când una din părți ar cere. Numai prin excepție legea a sustras dela acest control unele hotărâri.

«Considerând, zice Curtea de casație din Franța (29 Iulie 1867), că apelul există de drept comun în favoarea părții careia o hotărâre îi ridică o calitate sau o proprietate de o importanță oarecare» (Crepon I, No. 63).

Astfel, adaogă Crepon, afară de excepțiile stabilite de lege, dreptul de apel există în principiu, contra oricărei hotărâri de orice natură ar fi (I. No. 64).

Intre excepțiile prevăzute de legea noastră, este și art. 323 din procedura civilă, care zice: «Contra hotărârilor *premergătoare*, date înainte de judecarea fondului, nu se va putea face apel decât deodată cu hotărârea asupra fondului».

Iar în expunerea de motive a legii se zice:

«In art. 323, s'a înlocuit cuvântul *preparatorii* prin acela de *premergătoare*, pentru a cuprinde într'ânsul, atât hotărârile propriu zise preparatorii, cât și pe cele interlocutorii. Această soluție înlătură străgănirea judecării prin tot felul de apelări înainte de judecata fondului, și este în concordanță cu dispozițiile legii asupra competenței».

Așa dar, este necontestat că prin cuvântul *premergătoare*, legea a înțeles atât hotărârile preparatorii, cât și pe cele interlocutorii. Toată chestiunea este: ce se înțelege în drept prin hotărâri preparatorii și hotărâri interlocutorii, și dacă nu există și alte hotărâri care sunt *definitive*, și care, prin urmare, neintrând în categoria celor interlocutorii sau preparatorii, sunt apelabile.

Crepon ne spune (I No. 826), că în vechea jurisprudență franceză, sensul cuvintelor preparatorii, interlocutorii, nu era bine determinat, și că aceste expresii foarte adeseori păreau a fi sinonime și confundate în termenul general de hotărâri *d'avant faire droit* (premergătoare), cu care se serveau vechii jurisconșulți, așa că ei n'atribuiau acestor expresii înțelesul distinct și special pe care în urmă l-a atribuit art. 452 din procedura civilă franceză, care spune:

«Se socotesc *preparatorii*, hotărârile date pentru instruirea cauzei, și care tind a pune procesul în stare de a primi o hotărâre definitivă».

«Se socotesc interlocutorii, hotărârile date prin cari tribunalul ordonă, *avant dire droit*, o probă, o verificare, sau o instrucțiune, care prejudică fondul».

Iar art. 451 din procedura franceză spune, că hotărârile preparatorii nu pot fi apelate decât odată cu hotărârea definitivă, pe când cele interlocutorii pot fi apelate și înainte de hotărârea definitivă.

Legea noastră de procedură, cea veche, statuă prin art. 323, că în contra hotărârilor preparatorii nu se poate apela decât odată cu hotărârea *asupra fondului*.

Acest articol eră identic cu prima parte a art. 451

din procedura franceză, cu singura deosebire, că legea franceză zice, că apelul trebuie făcut odată cu acela al hotărârii *definitive*, pe când legea noastră spunea, că odată cu hotărârea *de fond*. De sigur legiuitorul nostru s'a ferit a întrebuiți cuvântul de hotărâre definitivă, spre a nu se înțelege de cineva că e vorba de hotărâre dată în ultim resort, sensul cuvântului de hotărâre de fond, este același cu acela de hotărâre definitivă din legea franceză.

Cum însă legea noastră nu reproducea și al II aliniat din art. 451 frances, care vorbea de hotărârile interlocutorii și statuă că sunt apelabile înainte de hotărârea definitivă, s'a născut o controversă, dacă legea noastră prin hotărâri preparatorii înțelegea sau nu și pe cele interlocutorii.

De aceia, când s'a votat noua lege de procedură, pentru a se tăia această controversă, s'a ales cuvântul *premergător*, și s'a explicat că prin acest cuvânt se înțelege și hotărârile care în dreptul francez se chiamă interlocutorii, și că dreptul de apel nu este permis nici pentru asemenea hotărâri decât odată cu hotărârea definitivă sau de fond.

Să examinăm acum, ce se înțelege prin hotărâri preparatorii, interlocutorii și definitive.

**1<sup>o</sup> Hotărâri preparatorii.** — Iată ce găsim în Crepon (I, No. 84):

«Pentru a distinge hotărârile preparatorii de cele interlocutorii, trebuie a vedea ce influență poate să exercite hotărârea asupra rezolvării definitive a procesului. Hotărârea premergătoare ordonă ea o simplă măsură de instruire, fără a prejudeca fondul? Este hotărâre preparatorie. Dacă, din contră, măsura de instruire a procesului arată demainante ideea judecătorului asupra fondului contestații, după cum proba sau verificarea ordonată va produce cutare sau cutare rezultat, hotărârea este interlocutorie».

Așa dar, și hotărârile preparatorii și cele interlocutorii, nu rezolvă nici un punct care constituie fondul procesului. Intru aceasta ele se deosebesc de hotărârile definitive sau de fond, care nu se mărginesc numai de a ordonă oare-cari verificări antemergătoare, ci rezolvă în mod definitiv, fie întreg procesul, fie părți din el.

Și când legea franceză spune, că hotărârile interlocutorii sunt acelea care ordonă niște verificări sau instruirii ce *prejudecă* fondul procesului, Chauveau explică, că prin *prejudecată* a procesului, se înțelege tot ce în dispozitiv sau în motive lasă să se presimtă opinia judecătorului asupra unui punct, pe care el nu l-a decis încă, și în privința căruia el își păstrează independența sa, deși într'o măsură oare-care ea este compromisă prin manifestarea opinii sale (Crepon I No. 839).

Așa fiind, iată exemplele de hotărâri preparatorii pe care le găsim în jurisprudența franceză:

O hotărâre care ordonă o estimație a unui imobil, sau facerea unei socoteli (No. 845, 846), aceia care într'un proces de dare de socoteli de tutelă, ordonă ca socotelile să fie desbătute prealabil înaintea unui judecător delegat (No. 847), aceia prin care se ordonă punerea

în cauză a unor terții, streini de proces, pentru a da informații (848), aceia care ordonă prezintarea în persoană a părților spre a fi interogate (849), aceia care trimite pe părți la un arbitru (750), aceia care, în materie de partagiu, numește experți spre a examina dacă imobilele pot fi împărțite în natură (856), aceia care refuză sau admite o amânare cerută de una din părți (858). În fine, putem să adăogăm, aceia prin care se ordonă o comunicare de acte, etc.

**2<sup>o</sup> Hotărâri interlocutorii.** — «Este un principiu constant, zice Crepon (880), că *interlocutorii nu leagă pe judecător*, și că anqueta sau expertiza făcută, el rămâne liber de a statuă într'un sens contrar cu acela care părea că l înțelege, când l-a pronunțat».

Este destul însă pentru a fi interlocutorie, ca hotărârea să arate într'un mod oare-care ideea judecătorului relativ la fondul contestații.

Așa, este interlocutorie, hotărârea care ordonă o expertiză într'un proces de daune ce se negă a fi datorite (901), aceia care într'un proces de daune contra unui constructor din cauza lucrărilor defectuoase, și care se apără că planul după care a lucrat i s'a impus și nu este opera sa, ordonă o expertiză pentru a se constată dacă daunele provin din cauza planului sau a constructorului (905).

**3<sup>o</sup> Hotărâri definitive.** — Chestiunea de a ști, dacă o hotărâre este interlocutorie sau definitivă, nu este totdeauna ușor de rezolvat (929).

Hotărârea interlocutorie are drept caracter esențial de a ordonă o măsură de instruire a procesului, în scop de a lumina conștiința magistratului și de a prepara deciziunea sa, *fără însă ca el să fie legat de rezultatul măsurii ordonate*. Pe când hotărârea definitivă se pronunță chiar asupra fondului contestații sau incidentelor ridicate în cursul instanței (930).

O hotărâre poate să aibă un caracter mixt: să fie definitivă în unele dispoziții și premergătoare în altele. Astfel, o hotărâre care, după ce a statuat asupra chestiunii care din cele două părți litigante este proprietarul terenului în litigiu, a admis apoi mijlocul prescripției invocat de una din părți, este definitivă, în ce privește admiterea titlului de proprietate, și interlocutorie în ce privește admiterea prescripției (932, 933). De asemenea, este și hotărârea care, după ce a respins titlul invocat pentru dovedirea proprietății, a admis apoi dovedirea prescripției (935).

Este definitivă hotărârea care, după ce trimite pe părți înaintea unui arbitru socotitor, arată bazele condamnățiunilor ce pronunță (943). De asemenea, hotărârea, care după ce recunoaște dreptul reclamantului, numește o expertiză, pentru a-i determina întinderea. (948); aceia care, după ce respinge declinatoriul de competență, ordonă a se pleda în fond (953); aceia care respinge excepția lucrului judecat (957); aceia care admite proba

testimonială pe motiv că există un început de probă scrisă (941).

Din toate aceste exmple date de Crepon și admise de jurisprudența franceză, rezultă că ordecâteori o chestiune sau un incident, care privește fondul procesului, este rezolvată de tribunal, hotărârea sa este definitivă sau de fond, cum zice legea noastră, și ordecâteori hotărârea nu rezolvă nimic, ci se mărginește a ordonă o măsură pregătitoare, fie că această măsură prejudecă sau nu fondul procesului, ea este premergătoare.

Conchidem, că atunci când într'un proces de partagiu, părțile își dispută calitatea de coproprietari, sau dreptul de coproprietate, sau dacă un bun mobil or imobil face sau nu parte din massa de împărțit, sau dacă o parte este sau nu obligată să raporteze ceva la massă, sau dacă loturile se pot formă în natură or prin licitație, și tribunalul rezolvă asemenea chestiuni, hotărârile sale sunt de fond, iar nu premergătoare, și deci sunt supuse apelului.

Cât pentru termenul de apel, în asemenea cazuri, el nu poate fi decât de 2 luni dela comunicarea hotărârii, de oarece legea n'a prevăzut un termen special mai scurt.

În acest sens s'a pronunțat și Curtea noastră de casație prin decizia sa din 13 Iunie 1907, publicată în *Dreptul* No. 5 din 18 Ianuarie 1909, care a casat o decizie a Curții din Craiova secția I No. 67 din 1905, ce rezolvase chestiunea în sens contrar.

N. STĂNESCU  
Avocat, Craiova.

## JURISPRUDENȚA ROMANA

### INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I.

*Audiența dela 13 Martie 1909*

Președința d-lui L. Leonișanu, consilier

Despa N. Rădulescu și alții cu Gh. Comșa

PĂMÂNT RURAL.— ÎMPROPRIETĂRIRE. — SĂTEAN CULTIVATOR DE PĂMÂNT. — ÎNȚELESUL ACESTOR CUVINTE. — CASIER COMUNAL.— ART. 7 AL LEGEI RURALE DELA 1864.— ART. 1 AL LEGEI INTERPRETATIVE DELA 1879.— CASARE.

Din dispozițiunile art. 7 al legii rurale dela 1864 și art. 1 al legii interpretative din 1879, rezultă că legiuitorul a înțeles prin cuvintele de «sătean cultivator de pământ», numai pe acei săteni cari au ca profesiune principală și obișnuită cultura pământului cu propriile lor mâni.

Astfel fiind, în această categorie nu pot să intre și aceia cari ocupă funcțiunea de casier comunal, care după legea comunală este o funcțiune publică, de oarece ocupațiunea principală a acestora este serviciul public ce l-au acceptat, iar nu cultura pământului.

No. 126.— Casată, în urma recursului făcut de Despa N. Rădulescu și alții, sentința tribunalului Prahova, secțiunea II, No. 101 din 1908, dată în proces cu Gh. Comșa.

S'au ascultat: d-l avocat C. Popovici-Costi, în dezvoltarea motivelor de casare; d-l avocat Spaty, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului II de casare:

«Violarea art. 7 din legea rurală și art. 1 din legea interpretativă din 13 Februarie 1879, de oarece Gh. Comșa eră funcționar salariat de Stat în momentul cumpărării, și conform susmenționatei articole, nu putea să dobândească, sub nici o formă, pământuri rurale».

Având în vedere că, prin sentința supusă recursului, tribunalul a respins acțiunea prin care recurenții au revendicat dela intimatul Gh. Comșa trei sferturi pogoane și șapte prăjini de pământ, din acelea cu cari defunctul lor părinte Nicolae Bălan a fost improprietar după legea rurală;

Considerând că se constată că înaintea instanței de fond, s'a dovedit atât calitatea recurenților de copii legitimi ai defunctului Nicolae Bălan, cât și faptul că Gh. Comșa, intimatul de azi, deține pământul ce se revendică; că acesta a susținut însă că posedă acel pământ în baza actului autentificat de tribunal la No. 597 din 1892, prin care Ghiță N. Bălan, unul din moștenitori, i-a vândut pământul în litigiu, invocând prescripția de 10 ani în baza aceluia titlu și a unei posesiuni cu bună credință;

Că, în contra acestei prescripțiuni, recurenții au invocat două mijloace de apărare: 1) că Gheorghe Comșa nu a fost de bună credință când a cumpărat pământul; 2) că dânsul nefiind cultivator de pământ, ci casier comunal, nu putea dobândi pe nici o cale, conform legii rurale, pământuri date în virtutea acelei legi;

Considerând că, asupra primului mijloc de apărare, tribunalul constată, în fapt, că Gh. Comșa a fost de bună credință când a cumpărat, iar asupra acestui punct nu s'a făcut nici un motiv de casare;

Considerând că, asupra celui de al doilea mijloc de apărare al recurenților, instanța de fond nu constată în mod suficient că Gh. Comșa este sătean cultivator de pământ în sensul legii rurale, pentru a putea dobândi pământ rural;

Că, din contră, ceea ce rezultă din însăși constatarea tribunalului, întemeiată pe depunerile martorilor audiați înaintea sa, este că Gh. Comșa, în momentul când a cumpărat, eră casier comunal, cum și că el nu și-a muncit singur pământul, ci prin oamenii săi;

Că, tribunalul, pentru a înlătură concluzia logică care rezultă din constatările sale de fapt, se întemeiază pe considerațiuni lăaturalnice și străine cauzei, și anume că funcția atât de neînsemnată de casier comunal, cu un salariu de 35 sau 40 lei, nu este de natură să-i ridice calitatea sa de sătean cultivator de pământ, cum și pe

prezumția că este greu de admis ca, pentru un salariu așa de mic, să renunțe la câștigul cu mult mai însemnat ce realiză din cultivarea pământului;

Considerând că aceste aprecieri ale instanței de fond asupra salariului și a prezumțiilor bazate pe micimea lui, trebuiesc înlăturate, de oarece ele nu sunt de natură să conducă la concluzia ce rezultă din constatarea de fapt a tribunalului;

Că, prin urmare, este stabilit în mod neîndoios că Gh. Comșa era casier comunal când a cumpărat pământul în chestiune și că pentru acea funcțiune primea un salariu dela comună;

Considerând că funcțiunea de casier al comunei, investește pe acel care o exercită cu calitatea de funcționar public, iar micimea salariului ce primește nu este de natură să-i ridice calitatea de funcționar public;

Considerând că, din art. 7 al legii rurale din 1864 și din art. 1 al legii interpretative din 1879, rezultă că legiuitorul a înțeles prin «sătean cultivator de pământ», numai pe sătenii cari au ca profesiune principală și obișnuită cultura pământului cu propriile lor mâni; că, în această categorie nu poate să intre și aceia cari ocupă funcțiunea de casier comunal, care, după legea comunală, este o funcție publică, căci ocupațiunea principală a acestora este serviciul public ce l-au acceptat, iar nu cultura pământului;

Considerând că, în speță, tribunalul a comis un exces de putere și a violat textele de lege citate în motivul de casare, când a decis că Gh. Comșa intrunește condițiunile cerute de legea rurală pentru a dobândi prin prescripție pământ rural, adică funcționar public, în momentul când a încheiat actul de vânzare pe baza căruia a invocat prescripția;

Că, de aceea, motivul de casare este fondat.

Pentru aceste motive, casează.

*Observație.*— Decizia Curței de casație, ce publicăm mai sus, este relativă la interpretarea cuvântului *sătean* de care vorbește legea rurală din 1864.

Curtea din București decisese de mult că prin cuvântul *sătean* se înțelege oricine domiciliază într'o comună rurală (*Dreptul* No. 18 din 1876), însă această interpretare largă este departe de a fi juridică, căci sătean nu este decât țăranul sau cultivatorul de pământ, ceea ce este o chestie de fapt de de resortul suveran al instanțelor de fond. Vezi *Cas. rom. Bulet.* 1901, p. 1496 și *Bulet.* 1905, p. 1178.

În baza acestor principii, s'a decis că vânzarea unui pământ rural făcută către un orășan, care are profesiunea de cârciumar la sat, este anulabilă, de oarece nefiind *sătean* cultivator de pământ, nu a

putut dobândi un asemenea pământ. *Cas. rom Bulet* 1906, p. 1508.

Și spre a vedea dacă cumpărătorul avea sau nu capacitatea de a cumpăra pământ în condițiile legii rurale, trebuie a se avea în vedere momentul vânzării; de unde rezultă că, dacă atunci era incapabil de a dobândi, înstrăinarea este nulă, puțin importă dacă achizitorul incapabil a vândut pământul său unui sătean capabil, care n'ar putea invoca în favoarea sa prescripția achizitivă. Cu alte cuvinte, nulitatea primei înstrăinări se resfrânge asupra tuturor actelor de înstrăinare posterioare, fără a se distinge locurile de casă de acele cultivabile, întrucât legea rurală nu face nici o deosebire în această privință. Vezi *C. București și jud. ocolului Câmpina, Cr. judiciar* No. 51 din 1906 și *Dreptul* No. 66 din acelaș an.

S'a decis însă că nici legea din 1864, nici cea interpretativă din 1879, nu exclud dela stăpânirea pământurilor rurale pe săteanul împroprietărit sau pe moștenitorii săi, cari, din orce împrejurări, și-ar fi schimbat profesiunea de cultivatori de pământ în altă profesiune. Vezi *C. București, decizia supra* citată. *Cpr. și Tribun. Ialomița, Dreptul* No. 20 din 1906.

În fine, s'a mai decis, conform jurisprudenței Curței de casație, pe care Înalta Curte o aplică astăzi casierilor comunali, că dreptul de a dobândi pământ rural nu aparține preoților, ei neavând decât dreptul de uzufruct asupra pământului dat bisericeii, drept ce li s'a respectat atât prin legea clerului, cât și prin legea Casei Bisericeii din 1902. Vezi numeroasele decizii citate în acest sens de d-l D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, t. III, partea I, pag. 136 *ad notam* (ed. 2 a).

Dascălii dela biserici pot însă dobândi pământ rural, când principala lor ocupație este cultivarea pământului (*Cas. rom. Dreptul* No. 35 din 1907 și *Cr. judiciar* No. 36 din acelaș an), aceeaș soluție fiind aplicabilă notarilor, învățătorilor dela sate, etc., dacă toți aceștia sunt săteni. *Cpr. Trib. Prahova, Dreptul* No. 29 din 1890. Vezi asupra tuturor acestor chestiuni și asupra dreptului de a dobândi pământ rural în genere, după legea rurală, D. Alexandresco, *op. cit.*, p. 130 urm., nota 4, precum și numeroasele autorități citate de acest autor. S. R.

## SECȚIUNEA III

*Audiența dela 9 Septembrie 1909*

Președința d-lui G. P. Petrescu, președinte

Ministerul de finance cu P. Minculescu

ORDONANȚĂ DE ADJUDECARE.— EXECUTARE.— PURGĂ.— DACĂ PRIVILEGIUL STATULUI PENTRU CONTRIBUȚIUNI SE PURGEAZĂ ÎN ALT MOD DECÂT PRIN PLATĂ.— ART. 565 PR. CIVILĂ.— ART. 7 DIN LESEA DE URMĂRIRE DELA 1905.

Privilegiul pe care îl are Statul pentru contribuțiunile de orice natură asupra întregii averi a debitorului, mobilă sau imobilă, constituie o excepție la dispozițiunile art. 565 pr. civilă, de oarece nu poate fi purgat decât prin plată, iar nicidecum ca celelalte sarcini, cari se purgează conform acestui text de lege, în urma rămânerei definitivă și executării ordonanței de adjudecare.

No. 190. — Casată, în urma recursului făcut de Ministerul de finance, sentința tribunalului Ialomița, No. 341 din 1907, dată în proces cu Petre Minculescu.

S'au ascultat: d-l avocat Otulescu, în desvotarea motivelor de casare, și intimatul în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare invocat:

«Greșită aplicațiune a art. 565 proc. civilă, violarea art. 7 din legea de urmărire dela 1905, și exees de putere.

«Petre Minculescu, prin ordonanța tribunalului Ialomița, No. 687 din 1905, a devenit proprietar definitiv al imobilului situat în Călărași, str. București 39, fostă proprietatea lui P. M. Caracaș.

«Pentru imobil, se datoră impozitul fonciar, pentru care perceptorul circ. I Călărași a urmărit pe noul proprietar. Petre Minculescu a făcut contestație contra acestei urmăriri la administrația financiară locală, pe motiv că el nu datorește impozitul fonciar pentru imobilul în chestiune decât dela data de când a devenit proprietarul lui, iar nu și dela data anterioară.

»Administrația financiară îi respinge această contestație ca tardivă, iar tribunalul Ialomița, judecând în apel, admite contestația și anulează urmărirea. Tribunalul își întemeiază hotărîrea sa pe dispozițiunile din procedura civilă, după cari un imobil vândut la licitație publică, prin tribunal, devine proprietatea adjudecatarului, liber de orice sarcină, privilegiu sau ipotecă. Tribunalul s'a înșelat. Este drept că, după art. 565 cod. pr. civ., prin ordonanța de adjudecare imobilul intră în patrimoniul adjudecatarului, liber de orice sarcină, afară numai de sarcina impozitului fonciar, care nu se purgează prin nimic afară de plată.

«Instanța de fond, pierzând din vedere această unică excepțiune conținută în legea de urmărire, a aplicat greșit art. 565 cod. pr. civ., a violat art. 7 din legea de urmărire dela 1905, și cu exees de putere a anulat urmărirea fiseului».

Având în vedere că, din sentința tribunalului Ialomița, No. 341 din 1907, ce este supusă recursului, rezultă că intimatul în recurs, Petre Minculescu, prin ordonanța de adjudecare liberată de tribunalul Ialomița, sub No. 687 din 1905, a devenit proprietar definitiv al imobilului situat în Călărași, str. București, No. 39, fostă proprietate a lui P. Caracaș;

Că, pentru zisul imobil, datorindu-se impozitul fonciar pe 1904—1905 și 1905—1906, circ. I Călărași a urmărit pe noul proprietar, P. Minculescu, prin somația No. 29 din 1906 și procesul-verbal de sechestru No. 365 din 1906(

Că, administrația financiară de Ialomița, prin deciziunea No. 13105 din 1906, respingând contestația lui Petre Minculescu, acesta a făcut apel la tribunal, care i l-a admis, și a anulat urmărirea îndreptată în contra sa;

Având în vedere că tribunalul își întemeiază hotărîrea ce a pronunțat pe dispozițiunile art. 565 pr. civilă, după care imobilul vândut la licitațiune publică prin tribunal, devine proprietatea adjudecatarului liber de orice sarcină, privilegiu sau ipotecă;

Având însă în vedere dispozițiunile art. 7 din legea de urmărire dela 1905;

Considerând că, după acest text de lege, Statul are privilegiu pentru contribuțiunile de orice natură, asupra întregii averi a debitorului, mobilă sau imobilă, fără ca, în privința imobilelor, să fie supus la formalitatea inscripțiunii, și fără ca prin vânzarea silită a lui să se purgeze acest privilegiu în ceea ce privește impozitul fonciar;

Că, tribunalul neținând seamă de dispozițiunile suscitatalui text din legea de urmărire, după care sarcina impozitului fonciar nu se purgează decât prin plată, a aplicat greșit, în speță, art. 565 pr. civilă, și în consecință motivul invocat de Stat fiind întemeiat, sentința supusă recursului urmează a fi casată;

Pentru aceste motive, casează.

## CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

## SECȚIUNEA II

*Audiența dela 6 Octombrie 1909*

Președința d-lui M. Vidrașcu, consilier

Ministerul de interne cu M. Cugler

FARMACIST. — COMERȚUL DE DROGHERIE.— DACĂ DROGHISTUL ARE DREPTUL DE A PREPARA PRIN ARTA FARMACEUTICĂ SUBSTANȚE MEDICAMENTOASE. — ART. 139 DIN LEGEA SANITARĂ. — ART. 2, 21 ȘI 26 DIN REGULAMENTUL PENTRU VÂNZAREA SUBSTANȚELOR MEDICAMENTOASE.

Dreptul de a prepara, expedia și vinde substanțe medicamentoase brute transformate prin intervenirea artei farmaceutice, fiind acordat numai farmaciștilor și în officinele farmaceutice autorizate, acela care în drogheria sa nu se mărginește a vinde substanțele medicamentoase numai în starea lor brută, ci le vinde supunându-le la diferite operațiuni chimice, prin intervenirea artei farmaceutice, are a fi considerat ca contravenient la legea sanitară, chiar fiind farmacist, și prin urmare Ministerul de interne este în drept de a-i aplica în consecință pe-

nalitatea prevăzută de art. 26 din regulamentul drogheriilor.

No. 261. — Ministerul de interne și Mihail Cugler au făcut apel în contra sentinței tribunalului Ilfov, secția I, No. 504 din 1907.

S'au ascultat : d-l avocat G. Malcoci, în desvoltarea apelului făcut de Stat; d-l avocat G. Panu, în combateri și în susținerea apelului făcut de Mihail Cugler.

Curtea,

Având în vedere apelurile făcute de Stat și M. Cugler în contra sentinței tribunalului Ilfov secția I, cu No. 504 din 1907, și prin care admitându-se în parte acțiunea reclamantului la prima instanță, s'a ordonat redeschiderea drogheriei ce avea în orașul Piatra Neamț ;

Având în vedere că, prin petiția introductivă înaintea primei instanțe, M. Cugler, ca reclamant, a cerut, pe de o parte, să se ordone redeschiderea drogherii sale ce i s'a închis în virtutea unui ordin al Ministerului de interne, iar pe de alta să se condamne și la 50.000 lei daune-interese isvorâte din acest fapt.

În ce privește apelul Statului :

Având în vedere că prin acest apel se cere, în primul rând, ca Curtea să constate că obiectul litigiului fiind de competența contenciosului administrativ, să se admită apelul și să decline competența de a judeca acest proces, și în al doilea plan, iarăș să se respingă apelul pe motivul că măsura luată de Ministerul de interne intrând în exclusiva sa atribuțiune, a fost luată conform legilor care-i dau această cădere ;

Având în vedere că obiectul procesului, după cum rezultă din acțiunea introductivă de instanță, consistând în redeschiderea drogheriei reclamantului și condamnarea Ministerului de interne la 50.000 lei daune-interese, nu intră și nu este prevăzută în nici unul din cazurile prevăzute de legea organică a Inaltei Curți de casație din 1905, care prin art. 5 determină cazurile în cari conflictele între particulari și administrație urmează a se judeca de contencios ; așa fiind incidentul urmează a se respinge ca nefondat ;

Având în vedere că din actele aflate în dosarul cauzei reese în fapt că M. Cugler avusese autorizare și deschisese o drogherie în orașul Piatra Neamț ; după cât-va timp de funcționare, în urma anchetei făcute de către inspectorul sanitar D-r. Mihail și după cum reese din procesul său verbal din 8 Iulie 1907 și celelalte acte atașate pe lângă el, s'a constatat că a călcat dispozițiile legii sanitare și regulamentul drogheriilor art. 2, 4, 9 și 10; că, comisia farmaceutică, prin procesul-verbal No. 542 din 1907, aprobat și de consiliul sanitar superior prin procesul-verbal No. 855 încheiat în ședința din 31 Iulie 1907, a opinat că este locul de a se retrage reclamantului Cugler matricula de droghist, iar Ministerul de interne prin ordinul No. 20343 din 1907 și 20400

din 1907, după ce a dat aprobarea sa, a ordonat închiderea acelei drogherii ;

Având în vedere că în conformitatea art. 139 din legea sanitară, vânzarea substanțelor medicamentoase brute și a materiilor toxice de către fabricile chimice și droguști este supusă regulamentelor speciale ;

Având în vedere că prin art. 2 al regulamentului pentru vânzarea substanțelor medicamentoase brute (droguri) și a materiilor toxice, se dispune că «ținerea precum și vânzarea medicamentelor preparate din substanțe medicamentoase brute prin intervenirea artei farmaceutice preparațiuni chimice și alte operațiuni ca : solvări, extracțiuni, amestecări, divizări, etc., este exclusiv rezervată farmaciștilor în officinele farmaceutice autorizate. Numai în astfel de officii este învoit farmaciștilor a efectua operațiuni de natura celor indicate mai sus, în scop de a prepara medicamente ce urmează a se pune în consumațiune publică. Se permite însă droghiştilor ca să țină în drogherie și să vândă farmaciștilor și droghiştilor cu ridicata acele extracte care se importă gata din străinătate. Vânzarea amănunțită de extracte nu li se permite».

Or, prin procesul-verbal pe lângă alte abateri se constată că reclamantul, deși farmacist de profesie, pe lângă alte contravenții în drogheria sa prepara, expedia și vindea substanțe medicamentoase brute prin intervenirea artei farmaceutice.

Considerând că prin art. 26 al acestui regulament, între pedepsele ce se pot aplica contravenienților, între altele, este și retragerea matricolului, iar în partea sa finală se dispune categoric că pedepsele prevăzute într'ansul se vor pronunța de către Ministerul de interne, în urma avizului conform dat de comisia farmaceutică și consiliul superior ;

Considerând, în fine, că, după cum mai sus se stabilește, M. Cugler, contravenind legii sanitare la art. 139, și art. 21 și altele din regulamentul de aplicare, pedeapsa închiderii drogheriei fiind dată și conform avizului comisiei farmaceutice și al consiliului sanitar superior, este și justificată și legală. Pentru aceste motive acțiunea reclamantului trebuie socotită ca nefondată și ca consecință și cererea de daune nejustificată.

În ce privește apelul reclamantului Cugler :

Având în vedere că întru cât acțiunea sa principală se constată a fi nefondată, apelul pentru a i se acorda și daune rămâne fără obiect.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier I. Baștea, admite apelul Statului și respinge celalt apel.

Semnăți : M. Vidrașcu, M. Gr. Ciocărdia, St. Miculescu, I. Baștea, Gh. Buzdugan.

**GRIGORE V. MANIU. — Explicațiuni teoretice și practice asupra Codului de comerț Român, Volumul III, cuprinzând legile privitoare la persoana comerciantului și noțiuni relative la fondul comercial. — Tipogr. Gutenberg, Joseph Göbl, București, 1909.**  
Prețul 12 Lei.

## TRIBUNALUL JUDEȚULUI TUTOVA

Audiența dela 4 Iunie 1909

Președinta d-lui V. Bălășescu, președinte

Ioan D. Buzamăt cu Dumitru Popescu

REVIZUIRE. — ORDONANȚĂ DE ADJUDECARE. — NEADMITEREA ACESTEI CĂI EXCEPȚIONALE ÎN ACEASTĂ MATERIE. — ART. 288 URM. PR. CIVILĂ.

1<sup>o</sup> Pentru ca revizuirea, care este o cale excepțională, să fie admisă, se cere ca să fi intervenit o hotărâre judecătorească, care să fi tranșat un conflict de drepturi între părțile litigante, după cum aceasta rezultă din expunerea de motive a ministrului justiției pentru modificarea procedurii civile, asupra art. 288 urm. pr. civilă.

2<sup>o</sup> Ordonanțele de adjudecare, nefiind hotărâri propriu zise, cari să tranșeze un conflict de drepturi între părțile litigante, ci niște acte judecătorești *sui generis*, prin care se face un rezumat al întregii proceduri urmate, cu ocazia unor executări date în camera de consiliu, fără citarea părților, de aci rezultă că asemenea ordonanțe nu pot fi reformate pe calea revizuirii, această cale extraordinară nefiind deschisă de lege decât în contra hotărârilor propriu zise (art. 288 urm. pr. civilă).

Tribunalul,

Asupra cererii făcută de Ioan D. Buzamăt, plugar din comuna Chilieni, județul Tutova, cu petiția înregistrată la No. 25239 din 20 Octombrie 1908, pentru revizuirea ordonanței de adjudecare a tribunalului Tutova, No. 1160 din 1903, prin care s'a adjudecat în mod definitiv mai multe imobile ale sale, situate în comuna Chilieni, asupra lui Dumitru Popescu, din comuna Chilieni, scoase în vânzare după cererea creditorului Nicolae Sandu din Bârlad;

Având în vedere că cererea de revizuire este făcută în baza art. 291 pr. civilă, pentru motivul că petiționarul fiind minor, nu a fost apărat deloc în timpul urmăririi de către tutorul său Simion Albu;

Având în vedere că, prin art. 288 pr. civilă, s'a permis revizuirea hotărârilor judecătorești, mijlocite fie pe cale de judecată principală, fie cu prilejul executării judecăței rămase definitive;

Că, din aceasta rezultă că, pentru a fi primită o cerere de revizuire, trebuie neapărat să fi intervenit o hotărâre judecătorească, care să fi tranșat un conflict de drept între părțile litigante, după cum explică însuș ministrul justiției în expunerea de motive pentru modificarea procedurii civile, asupra art. 288 pr. civilă;

Considerând că ordonanțele de adjudecare nu sunt niște hotărâri propriu zise, cari să tranșeze un conflict de drept între părțile litigante, ci niște acte judecătorești

*sui generis*, prin care se face un rezumat al întregii proceduri urmate cu ocaziunea unei executări date în camera de consiliu, fără citarea părților, potrivit art. 558 pr. civilă;

Că din acest punct de vedere ordonanțele de adjudecare nefiind asemănate hotărârilor judecătorești care tranșează conflictele de drept dintre părțile litigante nu poate fi primită pentru reformarea lor, calea revizuirii, care prin art. 288 pr. civilă este deschisă numai în contra hotărârilor judecătorești propriu zise;

Că această soluțiune este cu atât mai mult adevărată, cu cât revizuirea este o cale extraordinară admisă de legiuitor pentru reformarea hotărârilor judecătorești și care, din această cauză, nu poate fi primită decât în cazurile când legea în mod formal o admite; or, în contra ordonanțelor de adjudecare, legea nu a deschis altă cale de atac decât recursul în casație prin art. 559 pr. civilă, iar nu și revizuirea;

Dar s'a obiectat că cu ocazia unei executări intervine o serie de hotărâri menite a tranșa conflictele de drept dintre părți, cari nu ar putea fi atacate decât odată cu ordonanța de adjudecare, și în cazul când nu s'ar admite revizuirea în contra ordonanței de adjudecare, nu ar mai putea fi revizuite nici hotărârile intervenite în cursul executării și astfel părțile ar fi private de un mijloc de apărare prescris de lege; or această temere nu este în deajuns de justificată pentru a trece peste principiul legiuitorului, care a decis calea extraordinară de atac numai a hotărârilor prin revizuire, și a admite că și alte acte judecătorești, cum sunt ordonanțele de adjudecare, se pot ataca pe această cale, fiindcă, dacă cu ocaziunea unei executări se pot naște conflicte de drept, fie între părțile litigante, fie între alte persoane, acestea trebuind a fi deduse în judecată printr'o contestațiune, sau printr'o opozițiune la executare, conform art. 525 pr. civilă, trebuie a fi tranșate printr'o hotărâre, ce este susceptibilă de a rămâne definitivă înainte de adjudecare, după distincțiunile prevăzute de art. 533 pr. civilă, și în acest caz părțile nu au decât a ataca aceste hotărâri pe calea revizuirii, care odată admisă și hotărârea reformată, face să cadă neapărat toate actele de procedură urmate după acea hotărâre cu ocaziunea executării, și prin urmare și ordonanța de adjudecare; dacă din contră cu ocaziunea executării nu s-au urmat decât actele de procedură prevăzute de lege pentru executare, fără a se fi dedus în judecată vre-un conflict de drept, atunci neexistând o hotărâre care să tranșeze conflictul de drept, ce ar fi putut exista, nici revizuirea nu poate fi primită pentru motivul foarte simplu că nu există o hotărâre de revizuit;

Că, prin urmare, legiuitorul nedeschizând calea de atac a ordonanțelor de adjudecare prin revizuire, cererea de revizuire a ordonanței de adjudecare a tribunalului Tutova No. 1160 din 1903, făcută de reclamantul Ioan D. Buzamăt, trebuie a fi respinsă ca inadmisibilă.

Pentru aceste motive, redactate de d-l președinte, respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire, etc.

Semnați: V. Bălășescu, Gh. Petrescu-Dâmbovița.

**Observație.**— Soluția dată de tribunalul Tutova, prin sentința ce publicăm mai sus, este nouă în jurisprudența noastră. Ea este, după părerea noastră, juridică. În adevăr, ordonanțele de adjudecare nu sunt hotărâri propriu zise; de aceea, ele nu sunt supuse comunicării, singura cale admisă în contra lor fiind numai recursul în casație, al cărui termen curge dela transcrierea ordonanței. Prin urmare, ele nu pot fi reformate prin calea excepțională a revizuirii.

Revizuirea nu este admisă nici în contra deciziilor Curței de casație, nici în materie de divorț, cu toată soluția contrară dată altă dată atât de Curtea din București, cât și de către Curtea de casație (*Dreptul* No. 38 din 1884 și *Bulet. Cas.* 1884, p. 876), nici în materie de expropriere pentru cauză de utilitate publică (*Cas. rom. Bulet.* 1893, p. 88, 89 și *Dreptul* No. 33 din 1893) Vezi asupra tuturor acestor chestiuni, D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, tom. II, pag. 114, text și nota 1 (ed. 2-a), precum și autoritățile citate acolo. S. R.

## JURISPRUDENȚA STRAINA

### TRIBUNALUL CIVIL DIN GAND

— 18 Iulie 1907 —

ACȚIUNEA ÎN GRĂNIȚUIRE.—CĂRACTERELE EI.—HOTĂRÎRE DECLARATIVĂ DE PROPRIETATE.—ART. 646 COD. FR. (584 COD. CIV. ROM.).

Grănițuirea nu este atributivă, ci declarativă de proprietate.

(Din *la Flandre judiciaire*).

**Observație.**— Hotărîrea care se pronunță asupra cererii de grănițuire este, ca toate hotărîrile, declarativă, iar nu translativă sau atributivă de proprietate; de unde rezultă că dacă măsurătoarea a avut de rezultat de a da unui vecin mai mult pământ decât i se cuvine după titlul său, titlul va avea precăderea. Cpr. Laurent, VII, 436; Demolombe, XI, 278; T. Huc, IV, 308; Baudry et Chauveau, *Des biens*, 920; F. Herman, *Code civil annoté*, Supplément, art. 646, No. 59.

Din împrejurarea că grănițuirea este declarativă, iar nu translativă de drepturi, rezultă că convenția

sau hotărîrea care stabilește că grănițuirea a avut loc, nu sunt supuse transcrierii. T. Huc și F. Herman, *loco supra cit.* Vezi și D. Alexandresco, t. III, p. 675, nota 2 (ed. 2-a). S. R.

## BULETINUL PUBLICAȚIUNILOR JUDICIARE

Tribunalul Ilfov secția comercială

1909 Octombrie 31

No. 10045

Având în vedere petițiunea înregistrată la No. 26574 din 1909, prin care d-l E. de Reineck cere a se face formalitățile prescise de art. 355 codul comercial cu privire la o poliță în valoare de 30.000 lei în alb, având numai mențiunea scrisă și subscrisă «Bun și aprobat pentru suma de lei trei zeci mii, E de Reineck»;

Având în vedere că, după art. 355 codul comercial, proprietarul unei cambii pierdută sau sustrasă, poate cere anularea ei la tribunalul comercial al locului plăței. Dacă prezidentul tribunalului va găsi că reclamantul a justificat proprietatea și pierderea sau sustragerea cambiei, el va ordona, prin încheiere, publicarea unei ordonanțe coprinzând transcrierea exactă sau descrierea precisă a cambiei pierdută sau sustrasă și invitarea către orcine o posedă de a o înfățișa la grefa tribunalului până în termen de 40 zile, înștiințând că, în lipsă de înfățișare, ea se va declara fără tărie față cu posesorul ei;

Având în vedere că, din scrisoarea cu data 15/28 Maiu 1909, semnată I. Arion, reese că petiționarul a semnat o poliță în alb în valoare de 30.000 lei, pentru garanția contului-curent ce i se deschisese la «Banca de Credit Român», cum și pierderea acestei cambii;

Că, astfel fiind, cererea petiționarului este întemeiată și deci urmează a se face formalitățile prescise de sus citatul text de lege, sus arătate polițe.

Pentru aceste motive,

Noi, primul-președinte al tribunalului comercial Ilfov, Ordonăm că orcine posedă o poliță în valoare de 30.000 lei în alb, având numai singura mențiune scrisă și subscrisă «Bun și aprobat pentru suma de lei trei zeci mii. E. de Reineck» să o înfățișeze, până în termen de 40 zile dela publicarea acestei ordonanțe, la grefa acestui tribunal, înștiințând că, în lipsă de înfățișare, ea se va declara fără tărie față cu posesorul ei.

Această ordonanță se va afișa în sala tribunalului, la Bursă și la Primăria Capitalei și se va publica în *Monitorul oficial* și în *jurnalul Dreptul*.

Data și citită în ședința publică azi 31 Octombrie 1909.

Prim-președinte, Cudalbu.

Grefier, Băttăgescu.

A apărut: **Tratat de Drept Comercial**

Vol. II, partea II

**Asociațiunile în participație,  
Societățile civile și comerciale**

de C. N. TONEANU, avocat din Galați.

Se găsește de vânzare la librăriile: { Negoescu & Manițiu din Galați,  
Socec și Alcalay din București.

— Prețul 4 lei. —